

Lokalni antikorupcijski plan – Novi Pazar

Šta je LAP?

- ▶ Preventivni anti-korupcijski mehanizam
- ▶ Mehanizam za uvođenje načela dobrog upravljanja
- ▶ Mehanizam za uvođenje načela dobre uprave
- ▶ Identifikuje normativne, institucionalne, organizacione i praktične rizike za nastanak korupcije
- ▶ Sprovodi mere za njihovo otklanjanje

Poglavlje 23

- Usvajanje LAP do 30. juna 2017.
- Do isteka roka nijedna JLS nije ispunila obavezu
- Od 145 JLS njih 60 usvojilo LAP u skladu sa smernicama ACAS
- 7 uradilo ali ne u skladu sa modelom ACAS
- Nisu izabrana tela za praćenje sprovođenja LAP
- Jedanaest odredilo telo ali je samo jedno u skladu s modelom

Model ABPK - Izvori korupcije na lokalnu

- Postojanje prevelikih i nepotrebnih diskrecionih ovlašćenja
- Manjak transparentnosti rada organa, preduzeća, ustanova i organizacija čiji je osnivač JSL
- Odustvo odgovornosti
- Izostanak nadzora i kontrole
- Postojanje suviše procedure i/ili nepotrebnih interakcija i kontakata

Principi na kojima počiva LAP

- ▶ Odgovornost – preuzimanje obaveza u realizaciji mera od strane svih organa, javnih službi, javnih preduzeća i drugih organizacija u okviru JLS
- ▶ Transparentnost – rad na LAP-u se promovira kao jedna od osnovnih brana nastanku i prevenciji korupcije
- ▶ Participacija – učešće lokalne zajednice i građana u procesu kreiranja LAP
- ▶ Efikasnost i efektivnost – stvoriti uslove za realizaciju i efekte koji će doprineti smanjenju korupcije
- ▶ Proaktivnost – JLS može shodno svojim potrebama da definiše antikorupcijske instrumente koji će unaprediti primenu zakona na nivou JLS
- ▶ Autentičnost i poštovanje specifičnosti lokalne samouprave – svaka JLS donosi LAP shodno svojim potrebama, na način da su te potrebe stručno i objektivno u participativnom procesu identifikovane u postale deo LAP-a.

Primena i praćenje primene LAP

- AP 23 predviđa formiranje stalnog radnog tela
- Isto telo ne može da radi na primeni i da kontroliše sprovođenje
- JLS treba da obezbedi primenu i koordinaciju
- Radno telo da bude nezavisno i da kontroliše primenu
- Članovi tela za praćenje ne smeju da budu članovi političkih partija, ne smeju da budu javni funkcioneri, niti zaposleni u JLS
- Kriterijumi za izbor: znanje, iskustvo, lični i profesionalni integritet

Uloga medija i civilnog sektora

- Zahtevaju donošenje LAP i LAF u skladu sa Modelom i potrebama JLS
- Insistiraju na sprovođenju preuzetih mera, šta ove znače
- Ukažu koje mere je JLS izbegla da preuzme iz Modela
- Da li su utvrđeni rokovi realni?
- Da li su indikatori precizno određeni?
- Ko je odgovoran za neispunjavanje mera?
- Informisanje građana o njihovim pravima

LAP Tutin

- Usvojen 28. decembra 2017. (Službeni list 9/2017)
- Ne može se naći pretragom, niti u nekoj od rubrika, samo u Službenom listu
- JSL mogu da biraju oblasti i mere iz Modela ABPK
- Tutin –obuhvaćeno svih 17 oblasti iz Modela

Javne rasprave

- ▶ Do 30. juna 2018. definisanje oblasti/propisa za koje je potrebna javna rasprava za donošenje odluka i propisati pravila za održavanje javnih rasprava, izveštavanje od održanim javnim raspravama, obrazloženje odbijenih predloga

Sukob interesa

- ▶ Uspostaviti obavezu organa JLS, kao i svih javnih službi, javnih preduzeća, drugih organizacija kojima je osnivač JLS, da objave sve ugovore koje su zaključili sa funkcionerima (funkcionerima u smislu Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije) i sa zaposlenima u organima JLS (svih ugovora osim ugovora o radu – na primer, ugovora o delu, ugovora o privremenim i povremenim poslovima i slično).
- ▶ mart 2019.

Zaštita uzbunjivača

- zakonski mehanizam, izveštavanje, objavljivanje izveštaja
- 30. jun 2018.

Transparenost upravljanja javnim preduzećima

- ▶ Propisati uslove i kriterijume za imenovanje članova Komisije za sprovođenje konkursa za izbor direktora javnih preduzeća (izmena odluke) decembar 2017.
- ▶ NIJE UŠLO U LAP:
- ▶ Na internet prezentaciji JLS objaviti sva dokumenta o radu Komisije za sprovođenje konkursa za izbor direktora (zapisnici, odluke, ostalo).
- ▶ Na internet prezentaciji JLS objavljen registar svih javnih službi, javnih preduzeća i drugih organizacija koje JLS osniva i delom ili u potpunosti finansira ili kontroliše, a koja sadrži informacije o osnivanju, finansiranju, utrošku sredstava, organima upravljanja, rezultatima poslovanja i poslovnim planovima; Uspostavljena obaveza redovnog ažuriranja registra.
- ▶ Uspostaviti obavezu sprovođenja javnog konkursa za izbor rukovodilaca svih javnih službi, javnih preduzeća i drugih organizacija za koje je nadležna JLS.

JPP i koncesije

- Usvojen interni akt kojim se definišu lokalno specifične oblasti koje mogu biti predmet JPP u skladu sa potrebama lokalnog stanovništva. 31. decembar 2017.
- Primer nepotrebno dugačkog roka: Propisati internu organizacionu proceduru sprovođenja nadzora nad realizacijom javnih ugovora. 31. decembar 2018.

Upravljanje javnom svojinom JSL

- **Uspostaviti registar javne svojine opštine Tutin 30. jun 2018.**
- **Objavljen registar javne svojine opštine Tutin na internet prezentaciji;**
- **Registar treba da sadrži i informacije o javnoj svojini datoj na raspolaganje drugim licima, korisnicima imovine date u zakup/korišćenje, podatke o subjektima kojima je zbog zloupotreba oduzeto pravo zakupa/korišćenja i tako dalje. 30. decembar 2018.**

Upravljanje doncijama

- ▶ **Propisati obavezu prethodnog utvrđivanja opravdanosti i isplativosti donacija koje prima opština Tutin.**
- ▶ **Usvojen interni akt koji sadrži obavezu da se pre prijema donacije izradi analiza opravdanosti donacija koje prima opština Tutin (utvrđivanje da li opština Tutin u datom trenutku ima potrebu za konkretnom donacijom, bez obzira na njen karakter);**
- ▶ **Osim opravdanosti donacije, analiza treba da utvrdi i isplativost donacije, odnosno da li u donaciji postoje prikriveni troškovi koji prevazilaze ili u budućnosti mogu da prevaziđu vrednost same donacije, a koji mogu neopravdano i nepotrebno da povećaju troškove njenog korišćenja.**
- ▶ **Interni akt treba da predvidi obavezu odbijanja donacije ukoliko se utvrdi da ona nije opravdana ili da nije isplativa, odnosno da sadrži prikrivene troškove.** decembar 2019.
- ▶ Dodatne mere – sukob interesa prilikom prijema (decembar 2019), namensko korišćenje, objavljivanje izveštaja o realizaciji donacije – decembar 2018. Javni registar i podaci o korišćenju – bez roka.

Diskreciona ovlašćenja službenika

- ▶ NIJE USVOJENA MERA IZ MODELA LAP-a: Sačinjen i na internet prezentaciji objavljen registar svih administrativnih procedura za ostvarivanje prava i obaveza korisnika usluga organa opštine (iz izvornih i poverenih nadležnosti; Registar sadrži opis, pravni osnov, faze i rokove za odlučivanje, kao i obrasce zahteva kojima se korisnik usluge obraća organu/službi opštine, sa popisom potrebne prateće dokumentacije;
- ▶ Usvojene neke druge mere u vezi sa rizicima korupcije o procedurama

Davanja iz budžeta

- ▶ Definisati javni interes u oblasti javnog informisanja koji je u skladu sa specifičnostima lokalne zajednice kroz izradu akcionog plana unapređenja javnog informisanja opštine Tutin. decembar 2019. Nije obuhvaćeno obezbediti punu transparentnost konkursa za sufinansiranje – objavljivanje svih dokumenata
- ▶ **Nisu obuhvaćene:** Obezbediti punu transparentnost procesa sufinansiranja programa od javnog interesa koje realizuju udruženja. (objavljivanje svih dokumenata, javnost sastanaka konkursne komisije, građanski posmatrači učestvuju u radu komisije)
- ▶ Obezbediti obavezne elemente monitoringa, evaluacije i finansijske kontrole nad programima od javnog interesa koje realizuju udruženja. (objavljivanje svih izveštaja o realizaciji)

Radna tela JSL

- ▶ Tutin se obavezao da do decembra 2017 bude **sačinjen i na sajtu opštine objavljen registar koji sadrži sledeće informacije: broj, naziv i sastav svih radnih tela; pravni osnov za njihovo formiranje, mandat koji je poveren radnim telima, ciljeve, aktivnosti, rokove, visinu naknade koju članovi radnih tela dobijaju i druge podatke**

Javne nabavke

- Uspostaviti obavezu objavljivanja izveštaja koji sadrži podatke u vezi sa realizacijom ugovora o JN na internet prezentaciji Opštine Tutin. jun 2018.
- Model: Uspostaviti obavezu da se sva dokumenta koja nastaju u postupcima javnih nabavki javno objavljuju. (na primer, zapisnici o oceni ponuda, izveštaji o stručnoj oceni, izveštaji o praćenju i realizaciji javnih nabavki itd.)
- Definisati vrste javnih nabavki koje sprovodi JLS a u kojima je obavezno uključivanje predstavnika javnosti - građanskog posmatrača

Građanski nadzor

- Uspostaviti obavezu adekvatnog uključivanja zainteresovane javnosti u proces planiranja i pripreme budžeta. decembar 2018
- Usvojen interni okvir budžeta opštine Tutin kojim se definiše sledeće:
  - Plan i program uključivanja zainteresovane javnosti u proces planiranja i pripreme budžeta;
  - Metode (načine) uključivanja koji treba da obuhvate:
    - - javne rasprave
    - - istraživanje o prioritetima lokalne zajednice
    - - druge forme izjašnjavanja građana i prikupljanja predloga o projektima od značaja za lokalnu zajednicu, u skladu sa postojećim i raspoloživim budžetskim okvirom.
  - Obaveza sistematizovanja, analize i objavljivanje rezultata uključivanja zainteresovane javnosti u proces planiranja i pripreme budžeta.
- Uspostaviti obavezu izveštavanja javnosti o realizaciji lokalnog budžeta.
- Uspostaviti obavezu redovne izrade Građanskog vodiča kroz budžet lokalne samouprave

Praćenje primene LAP-a

- Formirati Komisiju za izbor članova tela za praćenje primene LAP-a decembar 2017.
- Nema mere niti rokove u vezi sa izborom tela za praćenje primene LAP-a, već samo u vezi sa radom Komisije:
- Komisija usvaja svoj poslovnik o radu, definiše uslove, kriterijume i merila za izbor članova tela za praćenje primene LAP-a, objavljuje javni poziv za dostavljanje prijave za članove tela za praćenje LAP-a, odnosno raspisuje i sprovodi javni konkurs za izbor članova tela
- U cilju obezbeđivanja nezavisnosti tela, neophodno je da se u uslovima definiše da kandidati, odnosno članovi budućeg tela, između ostalog:
  - 1) Ne mogu biti nosioci bilo koje funkcije u političkoj stranci;
  - 2) Ne mogu biti javni funkcioneri u smislu odredaba članova Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije; 3) Nisu radno angažovani u organima JLS po bilo kom osnovu (na određeno ili neodređeno vreme, angažovani u formi rada van radnog odnosa i dr.);
  - 5) Imaju mesto prebivališta na teritoriji JLS;
  - 6) Nisu osuđivani ili se protiv njih ne vodi sudski postupak za dela koja se odnose na korupciju.
- 3. Komisija prima i razmatra pristigle prijave, ocenjuje
- **DELUJE KAO DA NEDOSTAJE POSLEDNJA STRANICA**

Veza LAP i Planova integriteta (PI)

- ▶ Još jedan antikorupcijski mehanizam – samoprocena sopstvenog integriteta, transparentnosti i profesionalne etike
- ▶ Ocenjuje izloženost institucije korupciji
- ▶ Opis procesa rada
- ▶ Načina odlučivanja
- ▶ Preventivne mere
- ▶ Opis poslova koji su podložni korupciji
- ▶ U LAP treba uključiti sve mere koje su povezane iz PI
- ▶ Odrediti iste rokove i odgovorne osobe
- ▶ Smanjuje se dupliranje i povećava eksterni nadzor